

BIULETYN
POLSKIEGO TOWARZYSTWA
MECHANIKI TEORETYCZNEJ
I STOSOWANEJ

NR II

WARSZAWA, KWIECIEŃ 1959 r.

I . K O M U N I K A T Y O R G A N I Z A C Y J N E

Zebranie Prezydium Zarządu Głównego P.T.M.T.S. w dniu 6.III.59

Uchwalono przekazać do opublikowania w czasopismach naukowych P.A.N. dwie ukończone prace, finansowane z dotacji uzyskanej od Towarzystwa Rozwoju Ziem Zachodnich.

Postanowiono, że P.T.M.T.S. weźmie udział w pracach organizacyjnych związanych z tegoroczną, letnią konferencją naukową Zakładu Mechaniki Ośrodków Ciągłych I.P.P.T.- P.A.N., która będzie poświęcona przeglądowi prac krajowych z dziedziny nieklasycznych zagadnień teorii sprężystości i plastyczności, przed X Międzynarodowym Kongresem Mechaniki Stosowanej w Szwajcarii.

Zalecono, aby Biuletyn P.T.M.T.S.:

- 1/ zajął się propagandą czasopism naukowych P.A.N. poświęconych mechanice i pokrewnym dziedzinom nauki;
- 2/ informował o krajowych i międzynarodowych czasopismach bibliograficzno - recenzyjnych;
- 3/ podawał komunikaty o zjazdach międzynarodowych stowarzyszeń, których zakres działalności związany jest z rozwojem mechaniki.

Plenarne Zebranie Zarządu Głównego P.T.M.T.S. w dniu 11.IV.59.

Ustalono, że Zjazd Delegatów P.T.M.T.S. odbędzie się w dniu 30 maja 1959 o godz.11, w PKiN, z następującym porządkiem obrad:

1. Przyjęcie protokołu z zebrania Członków Założycieli PTMTS odbytego w dniu 13 marca 1958 r.
2. Złożenie i przyjęcie sprawozdania z dotychczasowej działalności Towarzystwa.
3. Przyjęcie sprawozdania finansowego.
4. Sprawozdanie Głównej Komisji Rewizyjnej.
5. Uchwalenie generalnych wytycznych działalności na następny okres.

6. Wniesienie i zatwierdzenie poprawek statutowych - /punkt ten będzie uwzględniony w porządku dziennym jedynie w przypadku zgłoszenia poprawek do statutu/.
7. Sprawa powołania Głównego Sądu Koleżeńskiego.
8. Wybory uzupełniające.
9. Sprawy bieżące i wolne wnioski.

Liczba delegatów z poszczególnych Oddziałów, zgodnie ze statutem P.T.M.T.S. wynosi:

Oddział w Gdańsku	-	4
" " Gliwicach	-	3
" " Krakowie	-	2
" " Łodzi	-	2
" " Poznaniu	-	3
" " Szczecinie	-	2
" " Warszawie	-	8
" " Wrocławiu	-	2
	-----	26

W Zjeździe Delegatów wezmą udział Przewodniczący wszystkich Oddziałów, Zarząd Główny w pełnym składzie oraz członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej.

Postanowiono zwrócić się do Oddziałów z prośbą o wnioski do punktów 5 i 6 porządku dziennego Zjazdu.

Oddział Gliwicki

Oddział Gliwicki P.T.M.T.S. grupuje pracowników naukowych Politechniki Śląskiej oraz pracowników naukowych Politechniki Częstochowskiej. W związku z tym Zarząd Oddziału został rozszerzony. W skład Zarządu wchodzi obecnie:

prof.dr Marian Janusz	-	przewodniczący
prof.dr Zygmunt Wusatowski	-	członek zarządu
doc.dr Zbigniew Budzianowski	-	" "
doc.dr Jerzy Kożakowski	-	" "
adj.dr Turowski	-	" "

Przedstawicielem Politechniki Częstochowskiej w Zarządzie Oddziału jest doc.dr Jerzy Kołakowski.

Zaplanowano comiesięczne zebrania Zarządu oraz 10 zebrań naukowych w ciągu b.r.

Ustalono następującą ramową, kolejną tematykę zebrań naukowych:

- 1/ 3 zebrania z referatami ogólnymi z dziedziny fizyki, ze szczególnym podkreśleniem zagadnień mechaniki;
- 2/ cykl zebrań z wiążącymi się wzajemnie referatami o metodach badawczych i pomiarowych;
- 3/ zebrania z referatami o wynikach badań i prac specjalistycznych.

Oddział Warszawski

Oddział Warszawski P.T.M.T.S. zaplanował na rok bieżący 10 posiedzeń Zarządu, z których odbyły się już trzy: 7.I., 18.II. i 12.III. Postanowiono prowadzić akcję werbowania nowych członków tak, aby w ciągu roku liczba członków Oddziału wzrosła o 15%. Oddział Warszawski zamierza zorganizować w 59 r. 7 zebrań naukowych, w tym kilka zebrań wspólnie z innymi Oddziałami Towarzystwa.

Przewidywane jest powołanie przy Oddziale Warszawskim 3 sekcji branżowych. Zarząd Oddziału będzie udzielał poparcia i pomocy finansowej, pracownikom naukowym w wykonywaniu prac i badań.

Apel Zarządu Głównego P.T.M.T.S. w sprawie czasopism Polskiej Akademii Nauk poświęconych mechanice i pokrewnym dziedzinom nauki

Nakładem P.A.N. ukazuje się szereg czasopism naukowych poświęconych mechanice i związanym z nią dziedzinom nauki.

Archiwum Mechaniki Stosowanej i Rozprawy Inżynierskie wydawane są przez Instytut Podstawowych Problemów Techniki i posiadają wspólną radę redakcyjną oraz komitet redakcyjny.

A.M.S. począwszy od 1957 r. /t.IX/, ukazuje się jako dwumiesięcznik, w którym prace publikowane są w języku angielskim. R.I. są kwartalnikami.

Oba pisma poświęcone są pracom naukowym z zakresu teorii sprężystości i plastyczności, hydro - i aerodynamiki, termodynamiki oraz podstawowych problemów teorii konstrukcji. W A.M.S. publikowane są prace podstawowe o znaczeniu teoretycznym. W R.I. - prace stojące bliżej zagadnień inżynierskich.

A.M.S. jest pismem dobrze znanym w szerokich kołach naukowców zagranicznych i posiada doniosłe znaczenie dla wymiany naukowej i popularyzacji polskich prac z dziedziny mechaniki.

W bieżącym roku ukazuje się XI tom A.M.S. i VII tom R.I.

Archiwum Inżynierii Lądowej, kwartalnik, organ Komitetu Inżynierii Lądowej P.A.N. wychodzi od 1955 r.

A.I.L. zamieszcza prace naukowe z zakresu teorii konstrukcji inżynierskich, mechaniki budowli, mechaniki gruntów i fundamentowania, żelbetnictwa, konstrukcji wstępnie sprężonych, konstrukcji stalowych, budowy dróg i mostów, technologii betonu, technologii materiałów budowlanych.

Archiwum Hydrotechniki, kwartalnik, wydawany od 1954 r. przez Instytut Budownictwa Wodnego P.A.N., poświęcony jest pracom naukowym z zakresu hydromechaniki, hydrauliki, budownictwa wodnego i związanych z nimi działów innych nauk.

Archiwum Budowy Maszyn, kwartalnik, ukazujący się od 1954 r. jako organ Komitetu Budowy Maszyn P.A.N., jest czasopismem naukowym, na łamach którego ukazują się także liczne prace z dziedziny mechaniki ~~ciała~~ ciała stałego, hydro - i aerodynamiki i termodynamiki.

Wszystkie wymienione pisma naukowe P.A.N., ze względu na wysoki poziom publikowanych w nich prac, mają

ograniczoną ilość czytelników. Wobec małych nakładów pisma te są nierentowne i mogą się ukazywać jedynie dzięki znacznym dotacjom państwowym. Przy istniejących w gospodarce narodowej zrozumiałych tendencjach oszczędnościowych, wiele czasopism naukowych P.A.N. stoi wobec dylematu: zwiększyć nakład i poprawić rentowność pisma, lub przejść na tańszą technikę wydawniczą /powielaczową/.

W tych warunkach Zarząd Główny P.T.M.T.S. wzywa wszystkich Członków Towarzystwa, aby przyczynili się do zwiększenia nakładu czasopism naukowych P.A.N. poświęconych mechanice i naukom pokrewnym. Członkowie P.T.M.T.S. powinni spowodować, aby wszystkie katedry wyższych uczelni, w których pracują Członkowie P.T.M.T.S., instytuty naukowe, biura studiów, biura konstrukcyjne były prenumeratorem A.M.S., R.I., A.I.L., A.M., A.B.M. Zarząd Główny P.T.M.T.S. zwraca się w tej sprawie do Zarządów Oddziałów i apeluje do wszystkich Członków Towarzystwa, aby osobiście zaprenumerowali te pisma, które stanowią przedmiot ich specjalnych zainteresowań.

Warunki prenumeraty:

Archiwum Mechaniki Stosowanej	- w prenum. rocznej	zł. 150.-	półrocz.	zł 75.-
Rozprawy Inżynierskie	- " " " "	120.-	" "	60.-
Archiwum Inżynierii Lądowej	- " " " "	100.-	" "	50.-
Archiwum Hydrotechniki	- " " " "	100.-	" "	50.-
Archiwum Budowy Maszyn	- " " " "	100.-	" "	50.-

Zamówienia i wpłaty na prenumeratę w kraju przyjmuje Centrala Kolportażu Prasy i Książki "Ruch", Warszawa, ul. Srebrna nr 12, oraz Urzędy Pocztowe.

II. K O M U N I K A T Y O D Z I A Ł A L N O Ś C I
N A U K O W E J O D D Z I A Ł Ó W

Finansowanie prac naukowych

Zarząd Główny P.T.M.T.S. na zebraniu Prezydium w dniu 6.III. zdecydował przekazać do opublikowania w Archiwum Inżynierii Lądowej następujące, ukończone prace, finansowane z dotacji uzyskanej od Towarzystwa Rozwoju Ziem Zachodnich:

- J.Łempicki - Teoria zginania belek żelbetowych statycznie wyznaczalnych - belki podwójnie zbrojone,
I.Kisiel - Badania dynamiczne fundamentów pod maszyny.

Wobec tego, że jedna z przewidzianych umów nie została zawarta /z powodu nieprzyjęcia propozycji przez autorów/, Zarząd Główny postanowił wykorzystać pozostającą w jego dyspozycji kwotę, na dofinansowanie dwóch prac naukowych zgłoszonych przez Oddział Szczeciński:

- 1/ Z.Wiśniewski - Reologiczna teoria zmienności odkształceń narzuconych - w zastosowaniu do konstrukcji sprężonych
2/ Z.Wiśniewski - O ustrojach sprężonych wysoce statycznie niewyznaczalnych.

Zarząd Oddziału Warszawskiego zawarł porozumienie z redakcją Zeszytów Naukowych Politechniki Warszawskiej o finansowaniu pewnych prac, jakie mają się ukazać na łamach tego czasopisma, których tematyka pokrywa się z kierunkiem działalności naukowej P.T.M.T.S. Na zebraniu Zarządu Oddziału w dniu 7.I.59 wybrano z wykazu przesłanego przez redakcję Z.N. 7 następujących prac:

- 1/ Z.Wasiutyński, A.Brandt i J.Kosmowski - "Metody analizy statycznej mostów łukowych"
2/ A.Brandt i J.Kosmowski - "Analiza wpływu temperatury na ustroje złożone z łuków, belek usztywniających i pionowych wieszaków"

- 3/ Z.Wasiutyński - "Wpływ parcia wiatru na siły wewnętrzne w łukach niestężonych wiatrownicami"
- 4/ Z.Wasiutyński - "Wyniki pomiarów odkształceń ustrojów złożonych z łuków, belek usztywniających i z pionowych wieszaków"
- 5/ H.Czudek - "Rozwiązanie analityczne bezprzegubowego łuku eliptycznego"
- 6/ Z.Mazurkiewicz - "O wyznaczaniu osi łuków nie podlegających zginaniu pod wpływem zadanego obciążenia"
- 7/ J.Wojtowicz - "O sprowadzaniu równań do I i II formy kanonicznej równania rzędu nomograficznego".

Zebrania naukowe w Oddziałach P.T.M.T.S.

Oddział Gliwicki

I inauguracyjne zebranie naukowe gliwickiego Oddziału PTMTS odbyło się dnia 26.II.1959 r. Na zebraniu tym prof.dr Z.Klemensiewicz wygłosił referat p.t."Mechanika jako dział fizyki".

II zebranie naukowe oddziału odbyło się dnia 19.III.1959 r. Na zebraniu tym prof.dr K.Gostkowski wygłosił referat p.t."Teoria względności i jej znaczenie dla mechaniki".

Oddział Krakowski

I inauguracyjne zebranie naukowe oddziału krakowskiego P.T.M.T.S. odbyło się dnia 25.III.1959 r. Program zebrania obejmował następujące punkty:

1. Otwarcie - Przewodniczący Oddziału Krakowskiego.
2. Cel i zadania Towarzystwa - prof.J.Walczak.
3. Referat: "Zagadnienia mechaniki górotworu" - prof.dr A.Sa-
łustowicz.
4. Dyskusja.

Oddział Szczeciński

I zebranie naukowe szczecińskiego Oddziału P.T.M.T.S. odbyło się 29.I.1959. Praca p.t."Drgania nieliniowe układu zacho-

wawczego o dwóch stopniach swobody" została przedstawiona przez Z-cę prof. J. Mierzejewskiego. W zebraniu wzięło udział 12 osób, w dyskusji zabrali głos 4 uczestnicy zebrania.

II zebranie naukowe 17.II.59 r. odbyło się przy udziale 17 osób. Doc.dr J. Łempicki przedstawił pracę p.t. "Teoria zginania belek żelbetowych podwójnie zbrojonych". W dyskusji uczestniczyły 4 osoby.

Na III zebraniu naukowym 17.III.1959 mgr Z. Wiśniewski referował pracę p.t. "Ustroje sprzężone w świetle liniowych teorii pełzania". W zebraniu uczestniczyło 6 osób, z których 3 wzięły udział w dyskusji.

Oddział Warszawski

II zebranie naukowe warszawskiego Oddziału P.T.M.T.S. odbyło się 23.II.1959 r. Z-ca prof. J. Pindera wygłosił referat na temat "Problematyka rozwoju współczesnych metod elastooptyki". W dyskusji po referacie wzięły udział 4 osoby.

Porządek dzienny zebrania przewidywał oprócz referatu i dyskusji, omówienie sprawy powstania przy warszawskim Oddziale P.T.M.T.S. sekcji badań elastooptycznych. Wniosek o utworzenie tej sekcji przedstawił i uzasadnił z-ca Prof. J. Pindera. Przeciwko wnioskowi wystąpili mgr L. Słowański i mgr R. Doroszkiewicz.

W zebraniu wzięło udział 26 osób.

Zarząd Oddziału Warszawskiego omawiał następnie sprawę sekcji badań elastooptycznych na posiedzeniu w dniu 12 marca 59 i postanowił uzależnić decyzję o powołaniu sekcji od ilości Członków Towarzystwa, którzy zgłoszą swój akces do niej.

III zebranie naukowe 16.III.1959, z referatem prof.dr J. Bondera na temat "Podstawowe zagadnienia i charakterystyczne metody dynamiki gazów" odbyło się przy udziale 20 osób, wśród których byli członkowie P.T.M.T.S. z Oddziałów gliwickiego, łódzkiego i szczecińskiego. W dyskusji wzięły udział 2 osoby.

Prelegent udzielił odpowiedzi na zapytania postawione przez dyskutantów.

Oddział Wrocławski

II zebranie naukowe wrocławskiego Oddziału P.T.M.T.S. odbyło się w dniu 19.I.59. Prof.dr M.Sąsiadek przedstawił pracę p.t. "Zależność długości prostych odcinków pomiarowych przy pomiarze natężenia przepływu metodą zwęzek podwójnych". Po referacie odbyła się ożywiona dyskusja, w której wzięło udział 7 spośród 15 uczestników zebrania.

na III zebraniu naukowym w dniu 23.II.1959 była referowana przez mgra H.Borocho praca "Stan naprężeń w hyperboloidalnej wieży chłodniczej". W zebraniu uczestniczyło 8, w dyskusji - 6 osób.

IV zebranie naukowe wrocławskiego Oddziału P.T.M.T.S. odbyło się w dniu 23.III.1959 przy udziale 16 osób. Na zebraniu były przedstawione dwie prace: 1/ przez mgra P.Próchniaka "Uwagi do teorii zgięciowej powłok stożkowych", 2/ przez mgra B.Łysika "Warunki brzegowe powłoki konoidalnej podpartej przeponami". W dyskusji nad pierwszą pracą zabrali głos 2, w dyskusji nad drugą pracą - 3 uczestnicy zebrania.

III. K O N G R E S Y I K O N F E R E N C J E N A U K O - ----- W E P O Ś W I E C O N E M E C H A N I C E -----

X Międzynarodowy Kongres Mechaniki Stosowanej

W uzupełnieniu komunikatu z Nr 1 Biuletynu P.T.M.T.S. podaje się do wiadomości, że sprawami związanymi z udziałem polskich naukowców w X Międzynarodowym Kongresie Mechaniki Stosowanej zajmuje się Polski Komitet I.U.T.A.M. w składzie:

prof.dr M.Łunc

prof.dr W.Nowacki

prof.dr W.Olszak

Streszczenia prac zgłaszanych na X Międzynarodowy Kongres Mechaniki Stosowanej kierować należy na ręce Polskiego Komitetu I.U.T.A.M., do Zarządu Głównego P.T.M.T.S.

Konferencja Z.M.O.C. - I.P.P.T. - P.A.N.

Zakład Mechaniki Ośrodków Ciągłych Instytutu Podstawowych Problemów Techniki P.A.N. organizuje w lecie b.r., doroczną konferencję naukową, poświęconą omówieniu najnowszych osiągnięć nauki krajowej w dziedzinie teorii sprężystości i plastyczności.

Tematyka obejmować będzie, przede wszystkim nieklasyczne problemy teorii sprężystości i plastyczności, a więc - dotyczące ciał anizotropowych, niejednorodnych, nieliniowo sprężystych i t.p.

W konferencji wezmą udział naukowcy zagraniczni, którzy przedstawią prace wykonane w reprezentowanych przez nich ośrodkach naukowych.

Konferencja odbędzie się w dniach 17 - 28 sierpnia 59 r., w Gdańsku.

Zgłoszenia udziału należy przesyłać do dnia 1 maja, zaś streszczenia referatów do dnia 20 maja b.r. do Zakładu Mechaniki Ośrodków Ciągłych I.P.P.T. P.A.N., Warszawa, ul. Świętokrzyska 21.

Streszczenia, w trzech egzemplarzach, nie przekraczające 3 stron maszynopisu, powinny zawierać wykaz słownictwa specjalnego w języku angielskim i rosyjskim.

Komitet Organizacyjny może, na życzenie uczestników zapewnić im zakwaterowanie i całkowite utrzymanie, w domach i stołówkach akademickich na terenie Gdańska-Wrzeszcza.

Z.S.R.R. Wszzechzwiązkowy Kongres mechaniki teoretycznej
i stosowanej

W Nr 10 Wiadomości Akademii Nauk Z.S.R.R. /X.1958/ opublikowano komunikat o mającym odbyć się w lecie 1959 r. wszzechzwiązkowym kongresie mechaniki teoretycznej i stosowanej. Kongres organizowany jest przez Radziecki Narodowy Komitet Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej wspólnie z Wydziałem Nauk Technicznych A.N. Z.S.R.R., Instytutem Mechaniki A.N. Z.S.R.R. i Moskiewskim Uniwersytetem Państwowym

im. M.W.Łomonosowa.

Obrady kongresu toczyć się będą w trzech sekcjach.

1. Sekcja mechaniki ogólnej i stosowanej obejmuje problemy podstaw mechaniki, dynamiki analitycznej, mechaniki układu i ciała stałego, teorii drgań i stateczności ruchu układów mechanicznych, kinematyki i dynamiki mechanizmów, stosowanej teorii żyroskopów.
2. Sekcja mechaniki cieczy i gazu obejmuje problemy hydrodynamiki cieczy idealnej i lepkiej, aerodynamiki, dynamiki gazu, magnetohydrodynamiki, teorii turbulencji, warstwy granicznej i hydrodynamicznej teorii filtracji.
3. Sekcja dynamiki ciała stałego obejmuje zagadnienia teorii sprężystości, plastyczności, pełzania, teoretyczne zagadnienia mechaniki budowli i zagadnienia mechaniki gruntu.

Na czele Komitetu Organizacyjnego Kongresu stoją:

N.I.Muscheliszwili - przewodniczący, Ł.I.Sjedow - Vice-przewodniczący, W.W.Sokołowski - vice-przewodniczący, .
W.W.Rumiancew - sekretarz naukowy.

Kongresy narodowych towarzystw mechaniki

Kongresy Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej Indyjskiego Towarzystwa M.T.i S.

Indyjskie Towarzystwo Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej ma w swoim emblemacie datę założenia 1955. Polska Akademia Nauk jest organizacją - członkiem Indyjskiego T.M.T.S., członkami zaś zwyczajnymi I.T.M.T.S. są prof.dr Witold Nowacki i prof.dr Wacław Olszak.

I.T.M.S. organizuje co roku krajowy kongres mechaniki.

W pierwszym indyjskim kongresie mechaniki, w Kharagpur, w 1955 r., wzięli udział z ramienia P.A.N. prof.dr W. Nowacki, który referował pracę "Naprężenia montażowe w płytach"; prof. dr W. Olszak, który przedstawił pracę "Teoria plastyczności ciał niejednorodnych i jej zastosowania praktyczne" i

prof.dr J.Nowiński z referatem "Elementy cienkościennie podwójnie zakrzywione silnie zbieżne".

Drugi kongres odbył się w 1956 r. w Delhi. Polskę reprezentowali prof.dr J.Naleszkiewicz, referujący pracę "Poziomy energetyczne w dynamice układów sprężystych" i doc.dr M.Życzkowski - z pracą "Teoria skończonych ugięć belek elasto-plastycznych".

Na trzecim kongresie w 1957 r. w Bangalore polski delegat prof.dr J.Litwiniszyn przedstawił pracę "Podstawy mechaniki ośrodków stochastycznych".

Czwarty kongres I.T.M.T.S. odbył się w Howrah w grudniu 1958 r.

W IV Kongresie wzięło udział 121 delegatów z Indii i 17 naukowców zagranicznych reprezentujących Australię, Burmę, Czechosłowację, Egipt, Francję, Japonię, Polskę, Rumunię, U.S.A., Węgry, Włochy, Z.S.R.R.

Obrady kongresu toczyły się w 6 sekcjach: I Sprężystość, Plastyczność, Reologia, II Mechanika płynów, Hydrodynamika, Aerodynamika. III Mechanika ciała stałego, Ballistyka, Drgania, Nauka o tarciu, Dynamiczna teoria smarów, IV Mechanika Statystyczna, Termodynamika, Ciepło. V Metody matematyczne w fizyce i mechanice, Metody obliczeniowe, VI Technika doświadczalna.

W II Sekcji delegat P.A.N. i P.T.M.T.S. prof.dr M. Łunc wygłosił referat "Metoda demograficzna w gazodynamice molekularnej".

IV Jugosłowiański kongres Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej

W dniach od 2 do 7 czerwca 1958 r. odbył się w Opatii /Opatija/ IV Jugosłowiański Kongres Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej /IV Yugoslave Congress of Rational and Applied Mechanics/ Kongres został zorganizowany przez Związek Inżynierów i Techników Federacyjnej Ludowej Republiki Jugosławii oraz Jugosłowiańskie Towarzystwo Mechaniki /Jugoslo-

vejsko Društvo za Mehaniku/.

Kongresy organizowane przez Jugosłowiańskie Towarzystwo Mechaniki odbywają się co dwa lata i połączone są z wyborem nowych władz Towarzystwa.

Po sesji otwarcia, na której referowano pięć prac o tematyce ogólnej, dalsze obrady odbywały się w dwóch sekcjach. Sekcja "A" obejmowała prace z mechaniki teoretycznej, teorii konstrukcji inżynierskich i okrętowych oraz teorii sprężystości i plastyczności. W sekcji tej referowano 24 prace. Około połowy referowanych prac poświęconych było teorii konstrukcji inżynierskich. Prace, które referowano w sekcji "B" dotyczyły dynamiki gazów i cieczy. Referowano 20 prac.

W Kongresie brało udział 120 uczestników, wśród nich naukowcy Anglii, Austrii, N.R.F., Polski, Rumunii i Z.S.R.R.

Skład delegacji polskiej był następujący:

prof.dr J.Bonder, prof.dr M.Łunc, doc.dr J.Mossakowski, prof.dr W.Nowacki, prof.dr W.Olszak.

Prof.W.Nowacki przedstawił pracę "Naprężenia cieplne w przestrzeni i półprzestrzeni sprężystej, wywołane nagłym ogrzaniem", prof.W.Olszak - pracę "Zastosowania teorii plastyczności do zagadnień niejednorodnych i anizotropowych płyt i powłok".

Kolejny V Jugosłowiański Kongres Mechaniki odbędzie się w czerwcu 1960 r.

IV. P O K R E W N E M I E D Z Y N A R O D O W E S T O

S T O W A R Z Y S Z E N I A N A U K O W E

Association Internationale des Ponts et Charpentes A.I.P.C.

Międzynarodowe stowarzyszenie budowy mostów i budownictwa inżynieryjnego /A.I.P.C./ zostało zorganizowane na konferencji porozumiewawczej naukowców i inżynierów zachodnio-europejskich we Wiedniu, w 1928 r. Siedzibą stowarzysze-

nia jest Szwajcaria. Godności prezesa i dwóch sekretarzy generalnych piastują, zgodnie ze statutem, obywatele szwajcarscy. W skład władz stowarzyszenia wchodzi ponadto czterech wiceprezesa, czterech doradców technicznych sekretarzy generalnych i sekretarz. A.I.P.C. organizuje co cztery lata międzynarodowe kongresy budowy mostów i budownictwa inżynierskiego. Przed drugą wojną światową odbyły się dwa kongresy A.I.P.C.: I w Paryżu /1932/ i II w Berlinie /1936/. Po wojnie A.I.P.C. zorganizowało trzy kongresy: III w Liège /1948/, IV w Cambridge /1952/ i V w Lizbonie /1956/. W lizbońskim kongresie A.I.P.C. /25.VI - 2.VII.1956/ wzięły udział delegacje naukowców i inżynierów 34 państw, wśród nich delegacja polska w składzie: prof.dr W.Nowacki, prof.dr W.Olszak, prof.dr Z.Wasiutyński, prof.dr W.Wierzbicki, prof.dr W.Żenczykowski, Doc.W.Grzegorzewski, Doc.St.Hojarczyk.

Obrady 5 kongresu A.I.P.C. obejmowały sześć tematów: I. Naprężenia w mostach i budowlach inżynierskich. II. Dźwigiary powierzchniowe. III Spawane dźwigary stalowe. IV Konstrukcje stalowe i konstrukcje z metali lekkich. V Specjalne zagadnienia żelbetu i betonu sprężonego. VI Wykonawstwo /konstrukcje żelbetowe i wstępnie sprężone/.

We wszystkich tematach kongresu w wybitnym stopniu reprezentowane były zagadnienia teorii sprężystości, teorii plastyczności i reologii.

Członkowie polskiej delegacji zgłosili na V kongres A.I.P.C. następujące prace: W.Nowacki - "Stan naprężenia w tarczy, wywołany działaniem źródeł ciepła", W.Olszak - "Zagadnienia nośności granicznej płyt ortotropowych i niejednorodnych", W.Olszak i Z.Króz "Metoda inwersji w teorii płyt".

Kolejny VI Kongres A.I.P.C. odbędzie się w Sztokholmie w dniach 27.VI - 1.VII.1960.

A.I.P.C. prowadzi ożywioną działalność wydawniczą. Do roku 1958 ukazało się 17 tomów "Rozpraw" i 5 tomów "Sprawozdania Kongresowych". Drukowany "Biuletyn A.I.P.C." zawiera komunikaty organizacyjne, krótkie opisy nowoczesnych budowli inżynierskich i przegląd bibliograficzny.

Międzynarodowa Federacja Astronautyczna

/ I.A.F. /

Mniej więcej od 30 lat zaczęły powstawać w wielu krajach towarzystwa astronautyczne, których celem było popieranie badań teoretycznych i technicznych mających przyczynić się do realizacji lotu kosmicznego.

W 1950 r. odbył się w Paryżu Zjazd Delegatów towarzystw astronautycznych, na którym rzucono myśl utworzenia Międzynarodowej Federacji Astronautycznej zrzeszającej towarzystwa astronautyczne poszczególnych krajów.

W 1951 r. odbył się w Londynie II Międzynarodowy Kongres Astronautyczny, na którym utworzono Międzynarodową Federację Astronautyczną /International Astronautical Federation, I.A.F./ ze stałą siedzibą Sekretariatu Generalnego w Szwajcarii /Baden/.

Jednym z głównym celów Federacji jest krzewienie i popieranie badań naukowych i technicznych, a także wszelkiej działalności zmierzającej do urzeczywistnienia lotu kosmicznego dla celów pokojowych. W zakres działalności Federacji wchodzi między innymi: wydawanie fachowego czasopisma naukowego p.t. "Astronautica Acta" /stoi ono na najwyższym światowym poziomie naukowym/ i organizowanie corocznych międzynarodowych kongresów astronautycznych.

W chwili obecnej do I.A.F. należy 28 towarzystw astronautycznych między innymi Polskie Towarzystwo Astronautyczne liczące około 300 członków.

Dotychczas odbyło się 9 Międzynarodowych Kongresów Astronautycznych: 1950 - Paryż, 1951 - Londyn, 1952 - Stuttgart, 1953 - Zurych, 1954 - Innsbruck, 1955 - Kopenhaga, 1956 - Rzym, 1957 - Barcelona, 1958 - Amsterdam. W ostatnim kongresie wzięło udział około 350 osób, nie tylko członków towarzystw astronautycznych. Wśród wybitnych uczonych i konstruktorów rakiet byli

m.in.prof.T.v.Karman, prof.Ł.Siedow, prof.K.Ogorodnikow, prof.W.v Braun, prof.J.Ackeret i inni. Wygłoszono 78 referatów naukowych /w tym 2 autorów polskich/. Wybrano ponownie A.G.Haleya, wybitnego prawnika amerykańskiego, na prezydenta I.A.F. na rok 1958/59; vice - prezydentami I.A.F. zostali: Ł.Siedow /Z.S.R.R./, L.R.Shephard /Anglia/, E.Sanger /N.R.F./, T.Tabanera /Argentyna/, K.Zarankiewicz /Polska/, gen.Bergeron /Francja/; sekretarzem generalnym został /po raz 10/ J.Stemmer /Szwajcaria/.

Kongres stwierdził, że zagadnienia natury prawnej powstałe wskutek rozwoju astronautyki wymagają uregulowania przez nową konwencję międzynarodową. Uchwalono wyrazić gotowość współpracy Federacji z każdą inicjatywą Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawach związanych z astronautyką.

Najbliższy X Międzynarodowy Kongres Astronautyczny odbędzie się w Londynie w dniach 31.VIII. - 5.IX.1959 r.

Organizacją udziału polskich naukowców w X Kongresie I.A.F. zajmuje się Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Astronautycznego /Warszawa, plac Jedności Robotniczej 1, Politechnika Warszawska, gmach główny, pok.318/.